

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9P/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817212920
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3817212920.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloleté dieťa N. G., nar. X.X.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky M. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, XXX XX K. a otca Z. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, XXX XX J., t.č. v ÚVTOS Banská Bystrica 5 Kráľová, v konaní o rozvod manželstva s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo M. G., rod. A., nar. X.X.XXXX a Z. G., nar. XX.X.XXXX, uzavreté XX.XX.XXXX v J., zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu J., vo zväzku XX, ročník XXXX, str. XXX, poradové číslo X rozvádza.

II. Súd maloletého N. G., nar. X.X.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky.

III. Otec je p o v i n ý platiť na výživu maloletého mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky.

IV. Súd ukladá otcovi zákaz styku s maloletým.

odôvodnenie:

1. Manželka sa návrhom podaným na Okresný súd Prievidza dňa 12.10.2017 domáhala rozvodu manželstva s manželom z dôvodu, že ich manželstvo neplní ani jednu zo svojich funkcií, pričom je dlhodobá a hlboko rozvrátená. Zo vzťahu s manželom sa narodil maloletý N., ktorý jej bol v konaní 11P67/2016 zverený do starostlivosti. Manželstvo uzavrel manžel podľa matky z pomsty svojej bývalej manželke, ktorá v čase výkonu trestu odňatia slobody podala návrh na rozvod. Manžel ju v manželstve týral, za čo bol aj odsúdený.

2. Manžel sa k návrhu manželky vyjadril na pojednávaní že s rozvodom nesúhlasí.

3. Kolízny opatrovník súhlasil s rozvodom manželstva vzhľadom na rodinné pomery a na tú skutočnosť, že manželka sa aj teraz riadne o dieťa stará, na čas po rozvode navrhol maloletého zveriť do osobnej matky a otca zaviazat' platením minimálneho výživného.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, ktorá trvá na rozvode, manžel ju týral, za to je odsúdený. To považuje za dostatočný dôvod na rozvod manželstva. Dieťa žiada zveriť jej a určiť vyživovaciu povinnosť. Manžel, pokiaľ bol na slobode, nepracoval nikde, má príjem len čiastočný invalidný dôchodok vo výške 156 Eur.

5. Manžel uviedol, že nesúhlasí s rozvodom. Pokiaľ nebude manželka súhlasiť, nemá mu kto nosiť chlapca do výkonu trestu. Manželka mu v listoch píše, že jej je to všetko ľúto, že otec chýba malému, že

nemá peniaze a nemá sa ako dostať do B. Bystrice. Do septembra manželstvo fungovalo, manželka klame, že sa jej vyhráza.

6. Súd sa oboznámil s rozsudkami OS Prievidza č. 11P67/2016 z 31.8.2017, ktorým bol maloletý zverený matke a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 30 % zo sumy životného minima. Podľa rozsudku Okresného súdu Prievidza č. 3T/52/2015 právoplatným 25.1.2017 bol odsúdený za zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 3 Tr. Zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 a pol roka nepodmienečne so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa rozsudku 1T 125/2016-459 Okresného súdu Prievidza z 12.12.2016 bol uznaný vinným za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a),b),e) ods. 3 písm. d) Tr. Zákona a zločin vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. b) Tr. Zákona na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Tiež mu bolo uložené protialkoholické liečenie. Zo spisu vyplýva, že spôsobil manželke fyzické a psychické utrpenie od februára 2013 do 23.2.2016, pričom sa stalo že násilia sa dopustil aj pred maloletým. Podľa rozsudku č. 3T107/2015 -399, právoplatného 6.10.2017, bol manžel odsúdený aj prečin krádeže podľa § 20 §212 písm.e) Tr.zák. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

7. Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že účastníci konania uzavreli dňa 15.2.2013 v Novákoch manželstvo, z ktorého pochádza maloletý N.. Otec bol právoplatne odsúdený za psychické a fyzické týranie manželky. Aj počas pojednávania sa k nej správal mimoriadne hrubo, za čo mu súd uložil pokutu a vykázal ho z pojednávacej miestnosti. Matka býva s dieťaťom sama v 2-izbovom byte, kde čistota aj poriadok bola na požadovanej úrovni. Matka poberá rodičovský príspevok a poberá aj rodinný prídavok. Iný príjem nemá, je na materskej dovolenke. Inkaso za byt mesačne činí 228 eur. Hygiena je vedená v domácnosti na dobrej úrovni, byt je zariadený potrebným nábytkom a hygiena je dobrá. Finančne matke pomáha brat aj matka. Z predložených listín je zrejmé, že otec je vo výkone trestu, kde bude pravdepodobne až do roku 2026 s tým, že otec je čiastočný invalidný dôchodca, má vykonané zrážky z dôchodku a do výkonu trestu mu je zaslaná suma 28,38 eur. Nie je zaradený vo výkone trestu do pracovnej činnosti z dôvodu jeho zdravotného stavu. Po vykonanom dokazovaní videl súd príčinu rozvratu manželstva účastníkov konania v krutom a bezcitnom správaní manžela k manželke, ktorým naplnil aj znaky trestného činu. Manželka v dôsledku jeho konania trpí podľa záverov znaleckého posudku posttraumatickou stresovou poruchou spôsobenou opakovaným ponižovaním, fyzickým násilím, obmedzovaním styku s rodinnými príslušníkmi, obmedzovaním základných potrieb. Abúzus alkoholu bol u nej prechodný, spôsobený nútením zo strany manžela. Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine (ďalej len „ZR“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z vyššie uvedených dôvodov súd v zmysle citovaných ustanovení manželstvo účastníkov konania rozviedol.

8. Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

9. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

10. Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch

zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku by súd preto nemal ignorovať ani pracovné vyťaženie a pracovný čas rodiča, jeho časové možnosti, príp. autobusové či vlakové spojenia a pod.

11. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne (z dikcie "obmedzí", "zakáže") styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. Ako uvádza aj judikatúra, súdna úprava tu zasahuje do úpravy realizácie vzťahov medzi rodičmi a deťmi, pričom rodičovské práva ostávajú zachované.

12. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Keďže zo vzťahu manželov a počas manželstva účastníkov konania sa narodil maloletý Samuel, súd upravoval aj rodičovské práva a povinnosti k nemu. Otec sa domáhal úpravy styku, aby ho matka s maloletým navštevovala vo výkone trestu. Zo správania otca na pojednávaní ako aj z pripojených rozsudkov, súd zistil, že otec maloletého je agresívnej a nevyspytateľnej povahy, podľa znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní má sklon k manipulácii, nerešpektuje spoločenské normy, je emočne oploštený. Je nezdržanlivý, základné ladenie v kontakte s okolím je tenzné, útočné s pocitom krivdy. Skresľuje fakty a skutočnosti, je nekritický ku svojmu správaniu. Bola u neho zistená aj závislosť na alkohole v III. vývojovom štádiu. Násilia voči matke sa dopúšťal aj v prítomnosti maloletého. Toho času vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody. Na základe týchto všetkých skutočností teda existuje odôvodnená obava z jeho negatívneho vplyvu na maloletého. Súd preto vyhovel matkinmu návrhu a styk otca s maloletým aj s poukazom na jeho útlý vek, kedy nie je vhodné, aby navštevoval výkon trestu odňatia slobody, zakázal. Otec maloletého je t. č. vo výkone trestu, nie je pracovne zaradený, poberá čiastočný invalidný dôchodok a fyzicky má príjem len 28 eur, ktorý mu je doručovaný do výkonu trestu. Povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa, nezaopatrené dieťa je stanovené zákonom, preto aj keby otec nemal žiaden príjem, je povinný platiť na výživu maloletého mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima. V posudzovanej veci súd určil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti. Uvedená povinnosť je zákonná povinnosť rodiča, je to povinnosť platiť na výživu až do času, kým dieťa nie je schopné sa samostatne živiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení o výkone rozhodnutia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých Civilného mimosporového poriadku.